

СИЛАБУС ВИБІРКОВОЇ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«ЗАКОНОДАВСТВО В ГАЛУЗІ КУЛЬТУРИ»



| | |
|--------------------|----------------------|
| Ступінь освіти | Перший |
| Освітня програма | бакалаврський |
| Кількість кредитів | Культурологія |
| Заняття: | 4 кредити (120 год.) |
| лекції: | 2 год. на тижд. |
| практичні заняття: | 1 год. на тижд. |
| Мова викладання | українська |

Сторінка курсу в СДО НТУ «ДП»: <https://do.nmu.org.ua/course/view.php?id=3497>

Кафедра, що викладає Філософії і педагогіки

Викладач:



Годенко-Наконечна Олена Петрівна
Професор, доктор філософії (канд. мистецтвознавства)

Персональна сторінка

https://filosof.nmu.org.ua/ua/staffua/page4.php?clear_cache=Y

E-mail:

Hodenko-Nakonechna.O.P@nmu.one

Тел. 050-876-48-85

1. Анотація до курсу

Курс для бакалаврів спеціальностей 034-Культурологія спрямований на засвоєння понять права культура та права свідомість; знайомство з основними принципами культурної політики України у сфері культури. Розглядаються основні законодавчі акти, що регулюють сферу культури і мистецтва, розкриваються проблеми, зокрема захисту державної мови та інтелектуальної власності, охорони пам'яток та боротьби з «чорною археологією» тощо.

2. Мета та завдання курсу

Мета дисципліни – отримання знань та набуття компетентностей сфери законодавства України в галузі культури, питань правової культури та правової політики в Україні задля практичного застосування у полі культурних комунікацій, при рішенні соціальних завдань.

Завдання курсу:

- ознайомити студентів з основними законами в галузі культури періоду незалежності України;
- формувати усвідомлення ролі правової культури в сучасному суспільстві та здатності критичного аналізу правових порушень у сфері культури.

Результати навчання

- знати основи законодавства незалежної України у сфері культури та мистецтва для майбутнього використання в соціокультурній практиці
- орієнтуватися в питаннях охорони культурної спадщини, переміщення культурних цінностей, авторського права
- визначати правові механізми регулювання різних сфер культури і мистецтва у професійних і життєвих ситуаціях
- усвідомлювати сутність правової культури та її ролі в житті суспільства

3. Структура курсу

| ЛЕКЦІЇ |
|---|
| 1. Вступ: предмет і значення курсу (6 год.) |
| 1.1. Значення питань законодавства у сфері культури в системі культурологічної освіти |
| 1.2. Основні принципи культурної політики України, закріплені в Конституції України |
| 1.3. Мовна політика в Україні та законодавчі акти у сфері мови та національної символіки |
| 2. Правова культура і правова свідомість (6 год.) |
| 2.1. Право як форма культури |
| 2.2. Правова культура і правова свідомість |
| 2.3. Роль правової культури в житті суспільства |
| 3. Закони України у сфері культури та освіти (6 год.) |
| 3.1. Законодавство незалежної України на захисті культурних потреб громадян |
| 3.2. Основні положення закону України «Про культуру» |
| 3.3. Законодавство України в галузі освіти, вищої освіти |
| 4. Охорона національної культурної спадщини (7 год.) |
| 4.1. Значення ЗУ «Про охорону культурної спадщини» |
| 4.2. Проблема «чорної археології» в Україні |
| 4.3. Пам'ятки України в реєстрі ЮНЕСКО |
| 4.4. Питання переміщення культурних цінностей через кордон |
| 5. Проблематика авторського права та захисту інтелектуальної власності (7 год.) |
| 5.1. Культурологічні аспекти положень законодавства про захист інтелектуальної власності |
| 5.2. Авторське право в історії цивілізації |
| 5.3. Політико-правові проблеми щодо інтелектуальної власності у сфері бізнесу |
| 6. Правовий захист інтелектуальної продукції в епоху нових інформаційних технологій (7 год.) |

| |
|---|
| 6.1. Актуальність питання захисту аудіо-візуальної та комерційної продукції в сучасному світі |
| 6.2. Міжнародний досвід боротьби з «піратством» |
| 6.3. Україна в міжнародних організаціях із захисту авторського права |
| 7. Українське законодавство у сфері мистецтва (7 год.) |
| 7.1. Законодавче регулювання музейної справи та аукціонної діяльності |
| 7.2. Законодавчі акти, що регулюють сфери театру та кінематографу |
| 7.3. Закон України про творчих працівників та творчі спілки |
| 8. Законодавство України в різних сферах культурної діяльності (7 год.) |
| 8.1. Законодавство України про журналістику, бібліотечну та видавничу справу |
| 8.2. Законодавче регулювання питань релігії, благодійництва |
| 8.3. Законодавчі акти, що регулюють сферу архітектури та художніх промислів |
| 9. Актуальні проблеми культурної політики на сучасному етапі (7 год.) |
| 9.1 Втрати культурних цінностей в історії України |
| 9.2 Нищення та грабування культурного спадку України в результаті російської агресії 2014-2023 рр. |
| 9.3 Проблема повернення (реституції) історико-культурних цінностей в сучасній Україні |
| 9.4 Викрадення творів мистецтва у світі як прибутковий бізнес, «український слід» у гучних кримінальних справах |
| ПРАКТИЧНІ ЗАНЯТТЯ |
| 1. Право як форма культури |
| 2. Проблеми охорони культурної спадщини в Україні |
| 3. Захист авторського права та інтелектуальної власності |
| 4. Основні принципи регулювання питань культури у різних культурних сферах згідно Конституції України та законодавчих актів |
| 5. Законодавство України в галузі мови та сфер мистецтва |
| 6. Підсумкові контрольні завдання |

5. Технічне обладнання та/або програмне забезпечення.

На лекційних заняттях мати з собою гаджети зі стільниковим інтернетом.
Активований акаунт університетської пошти (student.i.p.@nmu.one) на Офіс365.
Використання MStTeams (<https://teams.microsoft.com/>)

6. Система оцінювання та вимоги

6.1. Навчальні досягнення здобувачів вищої освіти за результатами вивчення курсу оцінюватимуться за шкалою, що наведена нижче:

| Рейтингова шкала | Інституційна шкала |
|---|-------------------------------|
| Сума балів за навчальні досягнення здобувача вищої освіти | Оцінка за національною шкалою |
| 90 – 100 | відмінно |
| 74-89 | добре |
| 60-73 | задовільно |
| 0-59 | незадовільно |

Загальні критерії досягнення результатів навчання відповідають описам 6-го кваліфікаційного рівня НРК.

6.2. Формою підсумкового контролю є **диференційований залік**. Здобувачі вищої освіти можуть отримати **підсумкову оцінку** з дисципліни на підставі **поточного оцінювання знань** за умови, якщо набрана кількість балів з поточного тестування, виконання та захисту практичних робіт та індивідуальних завдань складатиме не менше **60 балів зі 100**.

Максимальна кількість балів становить **100**, що поділені у такий спосіб: виконання індивідуальних завдань та дискусії під час практичних занять – **60 балів** (6 завдань по 10 балів), підсумкова контрольна робота (20 питань, правильна відповідь за кожне складає 2 бали) – **40 балів**.

6.3. Критерії оцінювання підсумкової роботи. Якщо здобувач не здав у письмовій формі виконаних індивідуальних завдань або склав тести з результатом менше 20 балів, він отримує незадовільну підсумкову оцінку з дисципліни.

| <i>Види роботи в семестрі</i> | <i>кількість</i> | <i>Макимум балів за 1</i> | <i>разом 100 балів</i> |
|--|---------------------|---------------------------|------------------------|
| Індивідуальні завдання з практичних занять | 6 завдань | 10 | 60 |
| Підсумкова контрольна робота (тести) | 20 тестових завдань | 2 | 40 |

7. Політика курсу

7.1. Політика щодо академічної доброчесності. Академічна доброчесність здобувачів вищої освіти є важливою умовою для опанування результатами навчання за дисципліною і отримання задовільної оцінки з поточного та підсумкового контролів. Академічна доброчесність базується на засудженні практик списування (виконання письмових робіт із залученням зовнішніх джерел інформації, крім дозволених для використання), плагіату (відтворення опублікованих текстів інших авторів без зазначення авторства), фабрикації (вигадування даних чи фактів, що використовуються в освітньому процесі). Політика щодо академічної доброчесності регламентується положенням [Положення про систему запобігання та виявлення плагіату.pdf \(nmu.org.ua\)](#)

У разі порушення здобувачем вищої освіти академічної доброчесності (списування, плагіат, фабрикація), робота оцінюється незадовільно та має бути виконана повторно. При цьому викладач залишає за собою право змінити тему завдання.

7.2. Комунікаційна політика.

Здобувачі вищої освіти повинні мати активовану університетську пошту.

Письмові запитання стосовно курсу мають надсилатися до викладача на університетську електронну пошту або в чат MS Teams.

7.3. Політика щодо перескладання.

Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин оцінюються на нижчу оцінку. Перескладання відбувається із дозволу деканату за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).

7.4 Політика щодо оскарження оцінювання. Якщо здобувач вищої освіти не згоден з оцінюванням його знань, він може опротестувати виставлену викладачем оцінку у встановленому порядку.

7.5. Відвідування занять.

Для здобувачів вищої освіти денної форми відвідування занять є обов'язковим. Поважними причинами для неявки на заняття є хвороба, участь в університетських заходах, академічна мобільність, які необхідно підтверджувати документами. Про відсутність на занятті та причини відсутності здобувач вищої освіти має повідомити викладача або особисто, або через старосту.

За об'єктивних причин (наприклад, умови карантину, міжнародна мобільність) навчання може відбуватись в онлайн формі за погодженням з керівником курсу.

7.6. Здобувач може отримати додаткові бонуси (2-4 бали) до підсумкової оцінки, враховуючи активну роботу на заняттях, участь у дискусіях, конференціях дотичної тематики.

8. Рекомендовані джерела інформації

Основна література

1. Годенко-Наконечна О.П. Право як форма культури. Законодавство України у сфері культури. Навчальний посібник. Дніпро: НТУ ДП. 2022. 44 с.
2. Історія української та зарубіжної культури / Ред. С. Клапчука, В. Остафійчука. К., 2004, ст.238-239, 275, 281-282, 297 (про втрачені пам'ятки культури).
3. Українська культура. Історія і сучасність / Ред. С. Черепанової. Львів, 1994. С. 95-124.

Додаткова література

1. Бабка В. Л. Авторське право // Велика українська енциклопедія. URL: https://vue.gov.ua/Авторське_право (дата звернення: 29.12.2022).
2. Геврик Т. Втрачені архітектурні пам'ятки Києва / Пам'ятки України, 1990, № 1, 2.
3. Годенко-Наконечна О.П. Охорона пам'яток історії і культури в період посилення сталінського режиму / Науковий вісник ДЮО МВС, №3, 2000. С. 39-46.
4. Годенко-Наконечна О. Питання захисту інтелектуальної власності: історико-культурологічний аспект / Науковий вісник ДДУВС. 2007, №2. С. 38-47.
5. Годенко-Наконечна О. Інтелектуальна власність: історія та сучасність / Свічадо: Літературно-художній альманах. 2005, № 4. С. 99-104.
6. Годенко-Наконечна О. Формування особистості майбутнього правоохоронця на заняттях з культурології / Науковий вісник. ЮА МВС, №2, 2002 р. С. 271-279.
7. Казакова Л.А., Годенко-Наконечна О.П. Проблема порушення авторських прав у мережі Інтернет / Правова держава: історія, сучасність і перспективи формування [Тези]. Матеріали всеукраїнської наук.-прак. конференції (ДДУВС, 22.02.2019). Дніпро, 2019. С. 70-72.
8. Міжнародне право охорони культурних цінностей та його імплементація у внутрішньому праві України: моногр. / І. Акуленко. – К.: “Юстініан”, 2013. – 608 с
9. Солошенко В.В. Проблема повернення культурних цінностей. К. 2017.
10. Харитонов О. І. та ін. Право інтелектуальної власності / За заг. ред. О. І. Харитонової. Київ: Юрінком Інтер, 2015. 544 с.